

2. Zakon Ukrainy 'Pro osvitu' (2018) [The Law of Ukraine on Education]. *Typovi osvichni prohramy dlia zakladiv zahalnoi serednoi osvity: 1-2 klasy*. Kyiv: EDUCATION CENTRE+, P. 3-90. [in Ukrainian]
3. Zakharin S. Pro akademichnu dobrochesnist [On academic integrity]. *Osvita. Blohy*. URL: <https://osvita.ua/blogs/74989/> (data zvernennia: 30.01.2022). [in Ukrainian]
4. Melnyk R. Pro akademichnu dobrochesnist ta bezpeky u borotbi za nei [On academic integrity and security in the struggle for it]. *Osvita. Vyshcha osvita v Ukraini*. URL: <https://osvita.ua/vnz/74950/> (data zvernennia: 30.01.2022). [in Ukrainian]
5. Polozhennia pro akademichnu dobrochesnist Universytetu Hryhoriia Skovorody v Pereiaslavi [Regulation on academic integrity of Hryhoriia Skovoroda University in Pereiaslav]. URL: https://drive.google.com/file/d/1C-QWFITG-iKJvqm65C6ZpRwc9aIR-Lrr_/view (data zvernennia: 03.02.2022). [in Ukrainian]
6. Sopova D. (2018) Akademichna dobrochesnist u systemi profesiinoi pidgotovky maibutnoho pedahoha [Academic integrity in the system of future teacher's professional training]. *Neperervna profesiina osvita: teoriia i praktyka*. Issue. 3-4 (56-57). P. 52-56. <https://doi.org/10.28925/1609-8595.2018.3-4.5256> (data zvernennia: 30.01.2022). [in Ukrainian]
7. Todorova I.S. (2019) Komponenty akademichnoi dobrochesnosti studentiv ta umovy yii formuvannia [Components of students' academic integrity and conditions for its formation]. *Vytyky pedahohichnoi maisternosti / V.G. Korolenko* Poltava National University. Poltava. Issue. 24. P.199-205. [in Ukrainian]
8. Chernenko G.M. (2019) Osnovy naukovykh pedahohichnykh doslidzhen [Fundamentals of scientific pedagogical research]: navchalno-metodychnyi posibnyk. Obukhov: FLP Gulyaeva V.M., 188 p. [in Ukrainian]

Opanasenko N. I., Chernenko H. M. Academic integrity as one of the requirements for writing research papers by Masters of Primary Education

The article reveals the problem of academic integrity as one of the requirements in writing academic papers by Masters of Elementary Education. The relevance of this issue is proved, which is demonstrated by the proper number of published papers by scholars in different fields of science. The normative documents in relation to academic integrity of the candidates for higher education (Regulations on Academic Integrity) have been analyzed. The main principles of academic integrity have been characterised: rule of law, legality, social justice, scholarship, copyright, credibility of results, professionalism and competence, partnership and mutual assistance, openness and transparency, responsibility.

A definition of 'academic plagiarism' – the partial or complete publication of other researchers' scientific work as the results of one's own research, the reproduction of others' published research and 'self-plagiarism' – the use of personal previously published scientific work is presented. Information about academic dishonesty as a type of violation of academic virtue in academic writing is presented. The concepts of 'academic fabrication', 'academic falsification' and 'cheating' that constitute academic dishonesty are characterised.

The following successive stages of writing a thesis for a Master's degree in elementary education are justified: choice of topic, relevance, subject and object, purpose and objectives; search, study of literature sources and accumulation of scientific information; selection of methods of scientific research; elaboration and analysis of research results; writing of the work and its formatting; plagiarism check; preparation for defence and defence of scientific research.

An oriented originality scale for second (Master's) level qualification papers is presented: high uniqueness – the paper is sent for defence, medium – the paper is allowed for defence with revision, low – the paper requires substantial revision and additional checking, very low – the paper is rejected without further consideration. The study presents the results of plagiarism-tested Master's level qualification papers that demonstrate the compliance of higher education applicants with academic integrity requirements.

Key words: *academic integrity, academic plagiarism, Master of Primary Education, academic papers, principles of integrity, self-plagiarism, copying.*

УДК 378.4

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.85.30>

Піддубцева О. І.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗАКЛАДАХ АГРАРНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Актуальність дослідження визначається сучасними вимогами щодо якості підготовки майбутніх фахівців агропромислових комплексів та вимогами майбутніх роботодавців до рівня володіння іноземною мовою за професійним спрямуванням. Це дало поштовх до пошуку нових форм організації освітнього процесу в закладах вищої освіти. У сучасних умовах традиційна форма навчання не завжди може задовольнити запити ринку праці, а також потреби здобувачів вищої освіти, які бажають отримувати знання швидко, мобільно та ефективно. У зв'язку із цим наукова спільнота пропонує змішане навчання як альтернативну форму організації освітнього процесу в закладах вищої освіти. Мета статті полягає у визначенні особливостей організації змішаного навчання під час викладання іноземних мов у закладах аграрної вищої освіти. Для вивчення проблемного поля обраної теми були задіяні такі загальні методи наукового пізнання, як аналіз, синтез та узагальнення. Вони дозволили проаналізувати новітні наукові доробки, що присвячені дослідженню поняття "змішане навчання" та виокремленню переваг та проблем застосування різних підходів при плануванні курсу. Результатами дослідження стала характеристика трьох підходів до організації змішаного навчання.

ня під час викладання іноземних мов та визначення особливостей їх впровадження в освітній процес. Аналіз наукових досліджень дав змогу констатувати, що змішане навчання є перспективною формою організації освітнього процесу в аграрних закладах вищої освіти, що має свої особливості. Із-поміж яких ми виокремили такі: 1) гнучкість та швидкість корегування відповідно до конкретної педагогічної потреби; 2) широкий арсенал систем, сервісів та технологій; 3) доступність інформаційних ресурсів, матеріалів, комп'ютерних програм; 4) потреба у формуванні технологічної компетентності викладачів; 5) додаткове навантаження на викладача. Матеріали наукової розвідки можуть бути використані для подальших теоретико-практичних досліджень з метою вдосконалення освітнього процесу в аграрних закладах вищої освіти.

Ключові слова: змішане навчання, підходи до організації змішаного навчання, інформаційно-комунікаційні технології, системи управління електронним навчанням, сервіси Інтернету, комп'ютерні програми, аграрний виш.

Сучасний аграрний сектор України потребує висококваліфікованих фахівців із високим рівнем знань іноземної мови. Тому майбутні аграрії зацікавлені у вивченні іноземних мов за професійним спрямуванням. Вони прагнуть отримувати знання швидко, мобільно та ефективно, але традиційна система не дає змоги повною мірою реалізувати запити сучасного студента. Це спонукає лінгводидактів до пошуку нових форм організації освітнього процесу. Із-поміж яких виокремлюють змішане навчання. Воно поєднує у собі сильні сторони традиційного та дистанційного навчання. Завдяки кваліфіковано підібраним засобам та методам воно здатне забезпечити ефективне поєднання безпосередньої та опосередкованої форми взаємодії студентів і викладачів. Оскільки змішане навчання є новою формою організації процесу вивчення іноземних мов в закладах вищої освіти, то питання особливостей його застосування на заняттях з іноземної мови в аграрних вишах потребує ретельного дослідження. Це і зумовлює актуальність нашої наукової розвідки.

На сьогодні питання застосування моделі змішаного навчання в освітньому процесі закладів вищої освіти порушено багатьма науковцями. Особливо широко це питання вивчається закордоном (A. Alammary, A.- M. Bliuc, T. Boyle, C. Bradley, A. Carbone, P. Chalk, P. Goodyear, J. Sheard, N. Vaughan), але в останні роки українські науковці також активно досліджують особливості організації змішаного навчання. У своїх працях В. В. Баркасі, С. Б. Баркасі, Т. В. Гарбузова, Л. В. Калініна, В. М. Кухаренко, Ж. В. Ніколаєва, Н. В. Сасенко, А. М. Стрюк, Н. М. Тимошук, Ю. В. Триус, О. Л. Щербакова досліджують теоретичні та практичні аспекти організації змішаного навчання під час викладання іноземних мов у немовних закладах вищої освіти. Незважаючи на появу великої кількості праць, присвячених дослідженню особливостей організації змішаного навчання, воно залишається недостатньо дослідженим в контексті вивчення іноземних мов в аграрних закладах вищої освіти.

Мета статті полягає у визначенні особливостей організації змішаного навчання під час викладання іноземних мов в аграрних закладах вищої освіти.

Аналіз досліджень дав змогу засвідчити той факт, що змішане навчання є достатньо популярною формою організації процесу вивчення іноземних мов у закладах вищої освіти, що активно використовується протягом останніх десятиліть. Але слід відмітити, що в науковців не має єдиної думки щодо визначення цього терміна.

У своїй роботі М. Driscoll визначає змішане навчання як “комбінування різних режимів веб-технологій (віртуальний клас у прямому ефірі, самостійне навчання, спільне навчання, прямий ефір, аудіо та текст) для досягнення освітньої мети” [5, с. 441]. Схожої думки дотримують М. Oliver та К. Trigwell, які визначають змішане навчання таким чином: 1) комбінація засобів масової інформації та інструментів, що використовуються в середовищі електронного навчання; 2) комбінація низки педагогічних підходів незалежно від використовуваної технології навчання; 3) інтегроване поєднання традиційного навчання з онлайн-технологіями [10, с. 19]. Ми погоджуємося з думкою С. R. Graham, який стверджує, що “перше та друге визначення можна використовувати також для опису інших форм навчання, а саме дистанційної або очної відповідно” [6, с. 220]. Третє визначення є найбільш поширеним та відображає історичну появу змішаного навчання. Група дослідників (D. L. Brunner, R. Kaleta, K. Skibba, T. Joosten) погоджуються з думкою С. R. Graham та стверджують, що “найпоширенішою практикою розробки курсів для змішаної форми навчання є додавання додаткових онлайн-технологій до існуючого традиційного курсу” [9, с. 130].

Група вітчизняних дослідників (В. М. Кухаренко, Л. В. Калініна, А. М. Стрюк, Ю. В. Триус) вважають, що змішане навчання – це “цілеспрямоване здобуття знань, умінь, навичок в умовах поєднання аудиторної й позааудиторної діяльності студентів, використовуючи традиційне, дистанційне, мобільне й електронне навчання, за умови, що студент сам контролює час, місце, темп вивчення матеріалу” [4, с. 112].

О. М. Маковей та Р. Г. Маковей вважають, що “змішане навчання відкриває широкі перспективи для вивчення іноземних мов, оскільки воно реалізує і потребу в живому спілкуванні, і необхідність в онлайн читанні, перегляді відео-роликів, візуальному “заучуванні” слів, додає ігровий момент й інтерактивність до навчального процесу” [1, с. 21]. Змішана форма навчання дає можливість значно розширити аудиторне навантаження за рахунок залучення віртуального середовища й інформаційних технологій.

На думку N. Vaughan, для кожного із стейкхолдерів змішане навчання має свої переваги та недоліки [12, с. 84]. Із точки зору студентів змішане навчання забезпечує їм більшу гнучкість часу та покращує результати навчання, але спочатку вони стикаються з проблемами, пов'язаними з управлінням часом, більшою відповідальністю за власне навчання та використанням складних технологій. Викладачі припускають, що

змішані курси створюють розширені можливості для взаємодії викладача та студента, посилюють залучення студентів до навчання, додають гнучкість у середовищі викладання та навчання, а також можливості для постійного вдосконалення. Вони стверджують, що проблеми, з якими вони стикаються при розробці такого курсу, включають брак часу, підтримки та ресурсів для переробки курсу, набуття нових навичок навчання та технологій, а також ризики, пов'язані з проведенням курсу у змішаному форматі. З адміністративної точки зору змішане навчання дає можливість підвищити репутацію навчального закладу, розширити доступ до освітніх пропозицій закладу та зменшити експлуатаційні витрати. Проблеми полягають в узгодженні змішаного навчання з цілями та пріоритетами закладу вищої освіти, протидії організаційним змінам та відсутності організаційної структури та досвіду співпраці та партнерства. Крім того, як зазначає О. М. Маковей та Р. Г. Маковей, найголовнішим недоліком змішаного навчання є “недостатня готовність інформаційно-освітнього середовища закладів вищої освіти до підтримки цілісного процесу електронного навчання, відсутність методики викладання в електронному середовищі й необхідної компетентності викладачів у розробці контенту для нього, а також їх неготовність до переходу в нову якість – тьюторів, які супроводжують освітній процес” [1, с. 21]. Також із-поміж перешкод на шляху впровадження моделі змішаного навчання науковці відносять “відсутність нормативної бази, що регламентує розробку електронних освітніх ресурсів і розподіл навантаження викладацького складу, що викликає побоювання педагогів і небажання працювати в електронному середовищі” [1, с. 22].

Із досвіду впровадження змішаного навчання в аграрному виші Н. М. Тимошук називає цілу низку переваг його застосування під час вивчення іноземних мов, “основна функція яких – збереження та передача інформації” [8, с. 344], серед яких:

1) гнучкість моделі навчання, яка є поєднанням самостійного навчання за допомогою дистанційних технологій з навчанням в аудиторії (самостійне вивчення теоретичного матеріалу в індивідуальному темпі, що надає час для активного практичного формування та вдосконалення вмінь і навичок на очних заняттях);

2) розвиток критичного мислення та здібностей до самостійної роботи (вміння працювати з інформацією, відбирати матеріал, необхідний для навчання та роботи);

3) інтерактивність (вміння активно впливати на зміст, вид і тематичну спрямованість комп'ютерної програми або електронних ресурсів і можливість спілкуватися, висловлювати свою думку, дізнаватися думку опонента, обговорювати різноманітні питання);

4) інформаційна доступність та різноманіття застосування навчальних матеріалів (розміщення та отримання інформації на інтернет-серверах дає змогу здійснювати багаторазове використання інформаційних ресурсів як викладачем, так і студентом);

5) збільшення обсягу матеріалу для засвоєння (гнучкість моделі навчання дає змогу вирішити одну з проблем традиційного навчання – неможливість засвоєння великого обсягу матеріалу за короткий термін, за змішаного навчання студент отримує можливість засвоювати його в індивідуальному темпі);

6) урахування темпераменту і репрезентативної системи студента (змішане навчання дає змогу студентам із різними видами темпераменту та репрезентативної системи однаково успішно засвоювати навчальний матеріал, тому що надає більші можливості проявити себе у різних формах роботи у варіюванні темпу навчання) [3, с. 218].

Крім того, важливою перевагою змішаного навчання є різноманітність підходів до його організації. У своєму дослідженні A. Alammary, J. Sheard, A. Carbone виокремлюють три різні підходи: 1) підхід із низьким рівнем впливу: додавання додаткових заходів до існуючого курсу; 2) підхід із середнім рівнем впливу: заміна однієї з діяльності в існуючому курсі; 3) підхід із високим рівнем впливу: створення змішаного курсу з нуля [5, с. 442]. Науковці підкреслюють, що ця класифікація була розроблена відповідно до потенційних змін у програмі викладання дисципліни та досвіду навчання студентів.

У підході з низьким рівнем впливу додаткові онлайн-заняття додаються до вже наявного традиційного очного курсу без виключення жодної з видів діяльності. Таким чином викладачі намагаються отримати переваги змішаного навчання без переосмислення цілей курсу в контексті моделі змішаного навчання.

На нашу думку, організація навчання на основі підходу з низьким рівнем впливу має як переваги, так і проблеми щодо його інтеграції в освітній процес. Серед переваг слід виокремити: 1) простота в розробці курсів змішаного навчання; 2) швидкість корегування відповідно до конкретної педагогічної потреби; 3) низький ризик невдачі; 4) мінімальний досвід викладання традиційного курсу є достатнім для розробки курсу за таким підходом.

Серед проблем, що можуть спіткати викладачів у процесі створення курсу з низьким рівнем впливу, науковці виокремлюють такі: 1) низький рівень технологічної обізнаності викладачів; 2) ризик створення двох окремих курсів; 3) додавання нової діяльності без виключення наявної може сприйматися студентами як перевантаження; 4) додаткове навантаження на викладача.

Під час організації навчання з використанням підходу із середнім рівнем впливу навчальний курс розробляється шляхом заміни деяких очних заходів на онлайн. Викладач сам обирає заходи, які він хоче провести в онлайн-режимі, які дозволять позитивно вплинути на ефективність освітнього процесу. Розглянувши цей підхід, ми визначили такі переваги: 1) легке впровадження та заміна компонентів курсу в разі необхідності; 2) досвід його впровадження стане хорошим підґрунтям для розробки курсу на основі підходу з високим

рівнем впливу; 3) не потребує внесення значних змін до наявних курсів; 4) надає викладачам постійні можливості експериментувати з різними освітніми технологіями, не втрачаючи при цьому всі переваги традиційного курсу. Серед проблем, що виникають в процесі реалізації цього підходу, потрібно виокремити: 1) недостатню технологічну обізнаність викладачів; 2) інтеграція нових компонентів курсу вимагає додаткового часу та зусиль; 3) немає визначених нормативних документів, які б керували рішеннями щодо того, скільки або яку частину курсів можна замінити; 4) необхідне інтенсивне довгострокове планування, спостереження та оцінка курсу, щоб визначити частини курсу, які не працюють належним чином у традиційному форматі, тому краще їх опрацювати в дистанційному форматі.

Під час планування курсу на основі підходу з високим рівнем впливу потрібно розглядати кожен окремий результат навчання та знаходити найкращі варіанти досягнення цього результату. Це стає можливим завдяки ефективному поєднанню різних інформаційно-комунікаційних технологій. Як й інші підходи до організації змішаного навчання, підхід з високим рівнем впливу має свої переваги та проблеми. Перевагами цього підходу є: 1) надає можливість покращити, зменшити або усунути проблеми, які можуть мати очний курс; 2) дозволяє досягти кращої інтеграції компонентів онлайн та віч-на-віч; 3) широкий спектр засобів організації навчання. Серед проблем науковці виокремлюють такі: 1) високий рівень технологічної компетентності; 2) високий рівень невдачі у зв'язку з недостатньою кількістю прикладів ефективного комбінування технологій, засобів та методів навчання; 3) потрібен досвід у плануванні подібних курсів; 4) розробка нового курсу займає багато часу.

Серед основних проблем, що мають місце під час організації змішаного навчання за кожним з підходів, виокремлено низький рівень технологічної обізнаності. Цьому підтвердженням є опитування, що були проведені О. С. Резуною та О. Л. Передерій. “Більшість викладачів зазначають, що їм бракує знань та вмінь для здійснення інноваційної педагогічної діяльності” [2, с. 272]. Викладачі повинні постійно розвивати технологічну компетентність, щоб успішно застосовувати різні підходи змішаного навчання. Застосування різних інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі дозволить швидше досягти конкретної педагогічної мети.

Проаналізувавши досвід організації змішаного навчання під час викладання іноземних мов у Вінницькому національному аграрному університеті та Дніпровському державному аграрно-економічному університеті, ми дійшли висновку, що навчання організовано на основі підходу з високим рівнем впливу, за яким викладачі планують свій курс з використанням інформаційно-комунікаційних технологій і електронного навчання. У зазначених університетах застосовуються різні системи управління електронним навчанням. У Вінницькому національному аграрному університеті це “Сократ”, яка є водночас інтегрованою клієнт-серверною навчальною системою, платформою дистанційного навчання та управління закладом вищої освіти, а у Дніпровському державному аграрно-економічному університеті – система Moodle, додатково викладачі ЗВО використовують сервіси для організації відеоконференцій Zoom та Google Meet для того, щоб повністю покрити потреби в ефективній співпраці, координації та комунікації. Крім того, відповідно до мети навчання та вирішення певних освітніх завдань, викладачі обирають різні комп'ютерні програми: тьюторські, імітаційного моделювання або контрольні [11, с. 985]. Серед тьюторських програм на матеріалі англійської мови слід назвати Using English, English Page, Easy Reading, Learn Speak English. Програми імітаційного моделювання зустрічаються не дуже часто, це пов'язано зі складністю їх створення й використання на практиці. До таких належать TeLL me More, Perfect English, English Up. Найбільш різноманітним видом програм є контрольні, до їх складу входять як типові, так і нестандартні завдання. Прикладом є Certificate in Advanced English, Step UP, Lim English.

Висновки. Підсумовуючи зазначене вище, можемо констатувати, що змішане навчання є перспективною формою організації освітнього процесу в аграрних закладах вищої освіти. Ми визначили три підходи до організації змішаного навчання в аграрних закладах вищої освіти при вивченні іноземних мов, кожен з яких має свої особливості. Із-поміж яких ми виокремили такі: 1) гнучкість та швидкість корегування відповідно до конкретної педагогічної потреби; 2) широкий арсенал систем, сервісів та технологій; 3) доступність інформаційних ресурсів, матеріалів, комп'ютерних програм; 4) потреба у формуванні технологічної компетентності викладачів; 5) додаткове навантаження на викладача. Перспективи подальших досліджень вбачаємо в дослідженні ефективності різних підходів до організації змішаного навчання під час викладання іноземних мов в аграрних закладах вищої освіти.

Використана література:

1. Маковей О. М., Маковей Р. Г. Стратегії використання моделі змішаного навчання у викладанні іноземної мови в немовних ЗВО. *Інноваційна педагогіка*. 2020. № 21(2). С. 20–23.
2. Резунова О. С., Передерій О. Л. Професійна готовності викладачів до здійснення інноваційної педагогічної діяльності. *Pedagogical and psychological sciences: regularities and development trends : Collective monograph*. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2020. С. 269–284.
3. Тимошук Н. М. Застосування моделі Blended learning під час викладання іноземної мови в немовному (аграрному) ЗВО. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2019. № 62. С. 216–220.
4. Теорія та практика змішаного навчання : монографія / В.М. Кухаренко та ін. ; за ред. В. М. Кухаренка. Харків : “Міськдрук”, НТУ “ХПІ”, 2016. 284 с.

5. Alammary A., Sheard J., Carbone A. Blended learning in higher education: Three different design approaches. *Australasian Journal of Educational Technology*. 2014. № 30(4). P. 440–454. URL: <https://doi.org/10.14742/ajet.693>.
6. Bonk C. J., Graham C. R. Handbook of blended learning: Global perspectives, local designs. San Francisco, CA: John Wiley & Sons, 2012. 513 p.
7. Brunner D. L. The potential of the hybrid course vis-à-vis online and traditional courses. *Teaching Theology & Religion*. 2006. № 9. P. 229–235. URL: <https://doi.org/10.1111/j.1467-9647.2006.00288.x>.
8. Diachok N. V., Kuvarova O. K., Prystaiko T. S., Kirkovska I. S., Semak L. A. Verbal compression as the implementation of universal tendency of compensative processes in the lingual world. *Linguistics and Culture Review*. 2021. № 5(S4). P. 344–357. URL: <https://doi.org/10.21744/lingcure.v5nS4.1580>.
9. Kaleta R., Skibba K., Joosten T. Discovering, designing, and delivering hybrid courses. *Blended learning research perspectives*. Needham, MA: Sloan-C. 2007. P. 111–143.
10. Oliver M., Trigwell K. Can “blended learning” be redeemed? *E-learning and Digital Media*. 2012. № 2. P. 17–26.
11. Pakhomova T. O., Drach A. S., Vasilieva P. A., Serdiuchenko Y. O., Piddubtseva O. I. The use of educational computer programs in the training of foreign language teachers for speech activity. *Revista EntreLinguas. Araraquara*, 2021. v. 7, n. esp. 4. P. 984–997. URL: <https://doi.org/10.29051/el.v7iesp.4.15664/>
12. Vaughan N. Perspectives on Blended Learning in Higher Education. *International Journal on E-Learning*. 2007. № 6(1). P. 81–94.

References:

1. Makoviei O. M., Makoviei R. H. Stratehii vykorystannia modeli zmishanoho navchannia u vykladanni inozemnoi movy v nemovnykh ZVO [Strategies for using the model of blended learning in foreign language teaching at technical universities]. *Innovatsiina pedahohika*. 2020. № 21 (2). S. 20–23. [in Ukrainian].
1. Rezunova O. S., Perederii O. L. Profesiina hotovnosti vykladachiv do zdiisnennia innovatsiinoi pedahohichnoi diialnosti [Professional readiness of teachers to carry out innovative pedagogical activities]. *Pedagogical and psychological sciences: regularities and development trends : Collective monograph*. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2020. S. 269–284. [in Ukrainian].
2. Tymoshchuk N. M. Zastosuvannia modeli Blended learning pid chas vykladannia inozemnoi movy v nemovnomu (ahrrarnomu) ZVO [Introducing the Blended Learning model for teaching foreign language at nonlinguistic (agrarian) institutions of higher education]. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh*. 2019. № 62. S. 216–220. [in Ukrainian].
3. Teoriia ta praktyka zmishanoho navchannia : monohrafiia [Theory and practice of blended learning: monograph] / V. M. Kukharenko ta in. ; za red. V. M. Kukharenka. Kharkiv : «Miskdruk», NTU «KhPI», 2016. 284 s. [in Ukrainian].
4. Alammary A., Sheard J., Carbone A. Blended learning in higher education: Three different design approaches. *Australasian Journal of Educational Technology*. 2014. № 30 (4). P. 440 – 454. <https://doi.org/10.14742/ajet.693>
5. Bonk C. J., Graham C. R. Handbook of blended learning: Global perspectives, local designs. San Francisco, CA: John Wiley & Sons, 2012. 513 p.
6. Brunner D. L. The potential of the hybrid course vis-à-vis online and traditional courses. *Teaching Theology & Religion*. 2006. № 9. P. 229–235. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9647.2006.00288.x>
7. Diachok N. V., Kuvarova O. K., Prystaiko T. S., Kirkovska I. S., Semak L. A. Verbal compression as the implementation of universal tendency of compensative processes in the lingual world. *Linguistics and Culture Review*. 2021. № 5 (S4). P. 344–357. <https://doi.org/10.21744/lingcure.v5nS4.1580>
8. Kaleta R., Skibba K., Joosten T. (2007). Discovering, designing, and delivering hybrid courses. *Blended learning research perspectives*. Needham, MA: Sloan-C. 2007. P. 111–143.
9. Oliver M., Trigwell K. Can «blended learning» be redeemed? *E-learning and Digital Media*. 2012. № 2. P. 17–26.
10. Pakhomova T. O., Drach A. S., Vasilieva P. A., Serdiuchenko Y. O., Piddubtseva O. I. The use of educational computer programs in the training of foreign language teachers for speech activity. *Revista EntreLinguas. Araraquara*, 2021. v. 7, n. esp. 4, P. 984–997. <https://doi.org/10.29051/el.v7iesp.4.15664>
11. Vaughan N. Perspectives on Blended Learning in Higher Education. *International Journal on E-Learning*. 2007. № 6 (1). P. 81–94.

Piddubtseva O. I. Peculiarities of the organisation of blended learning in foreign languages at higher agricultural education institutions

The relevance of the study is determined by the current demands on the quality of training of future specialists in agro-industrial complexes and the demands of future employers for the level of proficiency in foreign language for the professional spheres of study. This led to the search for new forms of organizing the educational process in institutions of higher education. In modern conditions, the traditional form of education can not always satisfy the demands of the labor market, as well as the needs of higher education students who want to acquire knowledge quickly, efficiently and mobile. As a result, the scientific community proposes blended learning as an alternative form of organizing the educational process in institutions of higher education. The goal of this article is to identify the peculiarities of the organization of blended learning in the teaching of foreign languages at agricultural institutions of higher education. For the study of the problem field of the selected theme we used such general methods of scientific knowledge as analysis, synthesis, and generalization. They allowed us to analyze the new scientific developments devoted to the study of the concept of “blended learning” and to identify the benefits and problems of using different approaches to the planning of the course. The result of the research is the characteristic of three approaches to the organization of blended learning in the teaching of foreign languages and the identification of the peculiarities of their implementation in the educational process. The analysis of scientific research has made it possible to state that blended learning is a promising form of learning in agricultural institutions of higher education, which has its own features. Among them we have identified the following: 1) flexibility and speed of adjustment to the specific educational needs; 2) a wide arsenal of systems, services, and technologies; 3) accessibility of information resources, materials, computer programs; 4) the need to form technological competence of teachers; 5) additional pressure on the teacher. Materials of scientific research can be used for further theoretical and practical research with the aim of improving the educational process in institutions of higher agricultural education.

Key words: blended learning, approaches to organization of blended learning, information and communication technologies, electronic learning management systems, Internet services, computer programs, higher agricultural education institutions.